

ຄວາມເຫັນໃນການວິນິຈິລັຍຄົດສ່ວນຕົນ

ຂອງ ນາຍທວີເກີຍຣຕີ ມືນະກິນິຍູ້ ຕຸລາກາຮາຄາລັບຮູ້ຮຽມນູ້

ຄໍາວິນິຈິລັຍທີ ໫/໨ແມ່ນ

ເຮືອງພິຈານາທີ ໨ແມ່ນ/໨ແມ່ນ

ວັນທີ ໨ ມີນາມ ພຸທຣສັກຮາຊ ໨ແມ່ນ

ປະເດີນວິນິຈິລັຍ

ພຣະຣາຊກຸ່ມວິກາຍຸບສປາຜູ້ແທນຣາຊກູຣ ພ.ສ. ໨ແມ່ນ ເນິພາະໃນສ່ວນທີ່ໄໝມີກາຣເລືອກຕັ້ງສາມາຊີກສປາຜູ້ແທນຣາຊກູຣເປັນກາຣເລືອກຕັ້ງທີ່ໄປໃນວັນທີ ໨ ກຸມພັນຍົງ ໨ແມ່ນ ເປັນໄປໂດຍຂອບດ້ວຍຮູ້ຮຽມນູ້ ອີ່ວິໄມ່

ຄວາມເຫັນ

ກ່ອນທີ່ຈະພິຈານາປະເດີນວິນິຈິລັຍຕາມຄໍາຮ້ອງນີ້ ມີຄວາມເຫັນໃນປະເດີນວ່າຄາລັບຮູ້ຮຽມນູ້ ມີຄໍານາຈຮັບຄໍາຮ້ອງຂອງຜູ້ຕຽບການແຜ່ນດິນ ໄວພິຈານາວິນິຈິລັຍຫຼືວິໄມ່ ດັ່ງນີ້

ຮູ້ຮຽມນູ້ ມາຕຣາ ໨ແມ່ນ ວຣຄහິນິ້ງ (ລ) ບໍລິຫານທີ່ໄໝຜູ້ຕຽບການແຜ່ນດິນມີຄໍານາຈຫຼາຍທີ່ພິຈານາ ແລະ ສອບສານຫ້ອເຖິງຕາມຄໍາຮ້ອງເຮັດວຽກໃນກຣລີ (ກ) ກາຣໄມ່ປົງປັບຕິດາມກູ້ມາຍ ອີ່ວິປົງປັບຕິນອກເໜືອ ຂໍານາຈຫຼາຍທີ່ຕາມກູ້ມາຍຂອງໜ້າຮາຊກາຣ ພັກງານ ອີ່ວິລູກຈ້າງຂອງໜ່ວຍຮາຊກາຣ ຮ່ວຍງານຂອງຮູ້ ອີ່ວິຮູ້ວິສາກິຈ ອີ່ວິຮາຊກາຣສ່ວນທົ່ວໂລກ (ຂ) ກາຣປົງປັບຕິຫຼືລະເລຍໄມ່ປົງປັບຕິຫຼາຍທີ່ຂອງໜ້າຮາຊກາຣພັກງານ ອີ່ວິລູກຈ້າງຂອງໜ່ວຍຮາຊກາຣ ຮ່ວຍງານຂອງຮູ້ ອີ່ວິຮູ້ວິສາກິຈ ອີ່ວິຮາຊກາຣສ່ວນທົ່ວໂລກ (ໆ) ກາຣປົງປັບຕິຫຼືລະເລຍໄມ່ປົງປັບຕິຫຼາຍທີ່ໂດຍໄມ່ໂດຍໄມ່ຂອບດ້ວຍ ຂໍານາຈຫຼາຍທີ່ກໍຕາມ ແລະ (ຄ) ກາຣຕຽບສອບກາລະເລຍກາປົງປັບຕິຫຼາຍທີ່ທີ່ວິກາຣປົງປັບຕິຫຼາຍທີ່ໂດຍໄມ່ຂອບດ້ວຍກູ້ມາຍຂອງອົງຄຣຕາມຮູ້ຮຽມນູ້ ແລະ ອົງຄຣຕາມຮູ້ຮຽມນູ້ ມາຕຣາ ໨ແມ່ນ ບໍລິຫານທີ່ໄໝຜູ້ຕຽບການແຜ່ນດິນອາຈເສັນອເຮືອງ ພິພາກຍາອຣຄະດີຂອງສາລ ແລະ ຮູ້ຮຽມນູ້ ມາຕຣາ ໨ແມ່ນ ບໍລິຫານທີ່ໄໝຜູ້ຕຽບການແຜ່ນດິນອາຈເສັນອເຮືອງ ພິພາກຍາອຣຄະດີຂອງສາລ ແລະ ຮູ້ຮຽມນູ້ ມາຕຣາ ໨ແມ່ນ (ລ) (ກ) ມີປົມຫາເກີຍກັບຄວາມຂອບດ້ວຍຮູ້ຮຽມນູ້ ອີ່ວິກູ້ມາຍ

พิจารณาแล้ว วัตถุแห่งคำร้องที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน จะเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) คือ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย มิใช่การกระทำของบุคคลหรือองค์กร ตามรัฐธรรมนูญ ส่วนวัตถุแห่งคำร้องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะเสนอให้ศาลปกครองพิจารณาได้ คือ กฎ คำสั่ง หรือการกระทำการอื่นใดของบุคคลโดยตามมาตรา ๒๔๕ วรรคหนึ่ง (๑) (ก) คือ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ซึ่งกรณีตามคำร้อง ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) ว่า การจัดการการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ตามพระราชบัญญัติฯ ภูบสภาพผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ หรือไม่ โดยบรรยายข้อเท็จจริงตามคำร้อง เกี่ยวกับการดำเนินการจัดการการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยว่าการดำเนินการดังกล่าวชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ จึงเป็นกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยการกระทำการของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่ได้ขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ คำร้องนี้จึงไม่อยู่ ในอำนาจที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) แต่เมื่อศาลมีคำรับรอง โดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างมากมีมติรับคำร้องของผู้ตรวจการแผ่นดินไว้พิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) จึงมีความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตนตามประเด็นวินิจฉัย ดังนี้

พระราชบัญญัติภูบสภาพผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ อันเป็นที่มาของการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ มีสาระสำคัญของการตรา สรุปได้ว่า เนื่องจากได้เกิดปัญหาความขัดแย้งและ ความแตกแยกของชนในชาติ ส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ตลอดจนชื่อเสียงของประเทศชาติ รัฐบาลได้พยายามคลี่คลายปัญหาด้วยสันติวิธีและดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายและวิถีทางของ รัฐธรรมนูญแล้ว แต่ไม่อาจยุติปัญหาได้ จึงเห็นสมควรยุบสภาพผู้แทนราษฎร และจัดให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เพื่อคืนอำนาจ การตัดสินใจทางการเมืองให้แก่ประชาชน โดยพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นระยะเวลา ไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวันแต่ไม่เกินหกสิบหันบันไดต่อวันยุบสภาพผู้แทนราษฎร เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๐๔ วรรคสอง แล้ว ส่วนผลที่เกิดจากการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติถัดกันมา จะเป็นไปโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้ดำเนินการไปแล้วต่อไป

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อได้มีพระราชบัญญัติกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการจัดการเลือกตั้งโดยกำหนดวันที่พร้อมเมื่อจะยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ และกำหนดวันรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตั้งแต่วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗ แต่ปรากฏว่ามีการชุมนุมประท้วงและขัดขวางการสมัครรับเลือกตั้ง เป็นผลให้มีผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือไม่สามารถจัดให้มีการรับสมัครรับเลือกตั้งได้ใน ๒๘ เขตเลือกตั้ง แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ยังคงดำเนินการให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ โดยที่ไม่มีการลงคะแนนเลือกตั้งใน ๒๘ เขตเลือกตั้ง เพราะไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น ๆ และเมื่อจัดการเลือกตั้งในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เสร็จสิ้นแล้วคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้มีหนังสือไปถึงนายกรัฐมนตรี ขอให้มีการตราพระราชบัญญัติให้มีการรับสมัครรับเลือกตั้งและลงคะแนนขึ้นใหม่ใน ๒๘ เขตเลือกตั้งที่ไม่ได้จัดให้มีการเลือกตั้งดังกล่าว

การดำเนินการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ โดยที่ใน ๒๘ เขตเลือกตั้งไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้เพราะไม่มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทำให้ในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันเลือกตั้งทั่วไปตามพระราชบัญญัติกำหนดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้ง ๒๕๕๖ คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้ทั่วราชอาณาจักร สองผลให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันดังกล่าวมิได้กระทำเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๔ วรรคสอง ซึ่งมีความสำคัญ คือ การกำหนดกรอบระยะเวลาจัดการเลือกตั้ง เมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรและการกำหนดให้การเลือกตั้งต้องเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

ดังนั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงจากการเลือกตั้งว่า มีการรับสมัคร การประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และการกำหนดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้งเพียง ๓๔๗ เขตเลือกตั้งเท่านั้น แต่ถูก

๒๙ เขตเลือกตั้ง นั้น มีเหตุที่ทำให้มีผู้สมัครรับเลือกตั้ง และคณะกรรมการการเลือกตั้งก็มิได้กำหนดให้มีการขยายเวลาการรับสมัครรับเลือกตั้งไปตั้งแต่แรก จนกระทั่งการดำเนินการจัดการเลือกตั้งได้เสร็จสิ้นลง ทั้งที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๕๗ แล้วว่า หากเกิดเหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น มาขัดขวางทำให้การจัดการเลือกตั้งทั่วไปตามกำหนดเดิมไม่อาจดำเนินการให้บรรลุผลตามเจตนาของรัฐธรรมนูญได้ หรืออาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติ ความมั่นคงแก่รัฐ หรือภัยพิบัติสาธารณะ อันสำคัญ ก็สามารถกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ต่างจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฯ แก้ไขเปลี่ยนแปลง กำหนดวันเลือกตั้งทั่วไปที่กำหนดไว้เดิมจะกระทำการโดยมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งเฉพาะ ในบางหน่วยเลือกตั้งหรือบางเขตเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ หรือมาตรา ๑๐๙ หาได้มี และการตราพระราชบัญญัติเพื่อกำหนดวันเลือกตั้งทั่วไปขึ้นใหม่เป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรี ที่ต้องเป็นผู้นำความกราบบังคมทูล ฯ พะมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย แต่นายกรัฐมนตรี ต้องปรึกษาหารือกับคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน ประกอบกับภายหลังที่ได้ดำเนินการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ และ ปรากฏว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือใบถึงนายกรัฐมนตรี ขอให้มีการตราพระราชบัญญัติให้มีการรับสมัครรับเลือกตั้งและลงคะแนนขึ้นใหม่ใน ๒๙ เขตเลือกตั้ง ที่ไม่ได้จัดให้มีการเลือกตั้ง ทำให้เห็นได้ว่า การเลือกตั้งในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ อันเนื่องมาจาก การยุบสภาผู้แทนราษฎรตามพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๕๖ มิได้กระทำ เป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร จึงเป็นการเลือกตั้งที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๙ วรรคสอง อย่างไรก็ดี ก่อนการดำเนินการจัดการเลือกตั้งดังกล่าวของคณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้พยายามปฏิบัติตามคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๕๗ โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประชุมปรึกษาหารือกับนายกรัฐมนตรี ขอให้เลื่อนกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปอออกไปก่อน แต่นายกรัฐมนตรีเห็นว่า การเลื่อนกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปขึ้นใหม่ไม่อาจกระทำได้ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงจำต้องจัดการเลือกตั้งไปตามกำหนดเดิม คือวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามกรอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และเป็นไปตามแนวคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญที่ ๒/๒๕๕๗ แล้ว

อีกทั้งในระหว่างการรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อในวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ นั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือด่วนที่สุดไปยังหัวหน้าราชการเมืองทุกพระค์ว่า หากประسังค์จะยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ไม่สามารถเข้าไปยังสถานที่รับสมัครได้ ให้ไปแจ้งความไว้เป็นหลักฐานที่กองบังคับการปราบปรามหรือสถานีตำรวจนครบาลดินแดง เพื่อใช้เป็นหลักฐานว่ามาถึงสถานที่รับสมัครก่อนเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกาของวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ เพื่อให้ได้สิทธิในการจับสลากหมายเลขผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของพระองค์นั้น ๆ ปรากฏว่า มีผู้สมัครหลายคนไปลงบันทึกประจำวันไว้และได้รับหมายเลขประจำตัวผู้สมัครมา ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้เดินทางไปที่สถานที่รับสมัครเลย หนังสือดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการเปลี่ยนแปลงกฎหมายสถานที่รับสมัคร ซึ่งเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนั้น ยังปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในกรณีการสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง มีหลายเขตเลือกตั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงสถานที่รับสมัครโดยไม่มีการประกาศ ล่วงหน้าหลายครั้ง เป็นเหตุให้มีผู้สมัครเพียงพระองค์เดียวในบางเขตเลือกตั้ง ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าวอยู่远ก็ได้ว่า เป็นการเลือกปฏิบัติ ขัดต่อหลักความเสมอภาค ทำให้เกิดความไม่สุจริตและเที่ยงธรรมในกระบวนการเลือกตั้งทั่วไปอย่างแจ้งชัด

นอกจากนี้ การนับคะแนนเลือกตั้งหลังจากสิ้นสุดระยะเวลาลงคะแนนในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ทำให้ผู้ที่จะต้องมาเลือกตั้งหลังวันดังกล่าวทราบผลการเลือกตั้งก่อน และส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจลงคะแนนของผู้ที่จะมาใช้สิทธิเลือกตั้งในภายหลัง ทำให้การเลือกตั้งไม่เที่ยงธรรมในที่สุด และการให้นับคะแนนเลือกตั้งในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ทำให้การลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าและการเลือกตั้งที่เลื่อนไปวันที่ ๒๐ และ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๗ เป็นอันไร้ผล เพราะบัตรที่ลงคะแนนไปจะถูกนำไปบัตรเสียทั้งนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ วรรคสอง บัญญัติว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ใช้ริชอกรอการเลือกตั้งลงคะแนนโดยตรงและลับ โดยให้ใช้บัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบหล่นไป อีกทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐๒ ยังบัญญัติให้ การรอการเลือกตั้งลงคะแนนเลือกตั้งตามส่วนที่ ๙ การลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง นี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจดำเนินการล่วงหน้าเพื่อนำบัตรเลือกตั้งมาบรวมในวันเลือกตั้งได้ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเฉพาะท้องที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเป็นอย่างอื่นก็ได้

ในกรณีที่บัตรเลือกตั้งส่งมาถึงที่นับคะแนนของเขตเลือกตั้งได้หลังจากเริ่มนับคะแนนแล้ว ให้ถือว่า บัตรเลือกตั้งนั้นเป็นบัตรเสีย ในกรณีที่บัตรเลือกตั้งจากที่ได้สูญหาย หรือมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า การเลือกตั้งที่ได้มีได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยสั่งมิให้นับคะแนนจากที่นั้นก่อน แล้วจึงส่งให้บัตรเลือกตั้งจากที่นั้นเป็นบัตรเสีย ดังนั้น การนับคะแนนไปแล้ว จะกระทบการเลือกตั้งที่เลื่อนไปวันที่ ๒๐ และ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๗ ในลักษณะที่กระทบต่อหลักการที่การเลือกตั้งต้องทำโดยลับนั้นเอง

เมื่อพิจารณาจากคำร้องและจากข้อเท็จจริงที่ได้จากการไต่สวน ประกอบหลักกฎหมายข้างต้นแล้ว กรณีเป็นที่ประจักษ์ชัดว่า หลักการพื้นฐานของการเลือกตั้ง “ไม่ว่าจะเป็นหลักความเป็นที่ไว้ป้องการเลือกตั้ง หลักการเลือกตั้งโดยตรง หลักการเลือกตั้งโดยเสรี หลักการเลือกตั้งโดยเสมอภาค และหลักการเลือกตั้งโดยลับซึ่งได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐” ดังที่กล่าวมาข้างต้น ได้ถูกกระทบกระเทือนอย่างร้ายแรงในทุกขั้นตอนของการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมการเลือกตั้ง การเลือกตั้ง การนับคะแนนและการคิดคะแนนให้เป็นผลของการเลือกตั้ง สมควรที่จะได้มีการดำเนินการใหม่ เพื่อให้การจัดการเลือกตั้งบรรลุความมุ่งหมายต่อไป โดยเป็นอำนาจของนายกรัฐมนตรีในการตราพระราชบัญญัติ กำหนดวันเลือกตั้งใหม่ซึ่งจะต้องกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้เป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร และเพื่อให้การเลือกตั้งที่จะมีขึ้นต่อไป มีความเที่ยงธรรมและ เป็นไปตามเจตนาرمณ์ของรัฐธรรมนูญ จึงเห็นควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งและนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ยังเนื่องมาจากการบุบสภาพผู้แทนราษฎร ดำเนินการให้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกำหนดวันเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปเสียใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๙ วรรคสอง ต่อไป ทั้งนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยที่ ๙/๒๕๕๘ ไว้เป็นแนวทางแล้ว

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ตามพระราชบัญญัติบุบสภาพผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นการเลือกตั้งที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เป็นผลให้พระราชบัญญัติบุบสภาพผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เฉพาะในส่วนที่

ເລີ່ມ ເຕັດ ຕອນທີ່ ດີເລ ກ

หน้า ๖๑
ราชกิจຈານປະການ

១៧ ກຣກສະກຸາມ ២៥៥៧

กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ២៥៥៧
มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ สมควรที่จะได้มีการดำเนินการใหม่เพื่อให้การจัดการเลือกตั้ง
บรรลุความมุ่งหมายต่อไป

นายทวีเกียรติ มีนังกนิษฐ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ